

INSTITUTO GALEGO DE
ESTADÍSTICA

INFORME SOBRE A ENQUISA TRIMESTRAL DE CUSTO LABORAL

Primeiro trimestre de 2017

Santiago de Compostela, 16 de xuño de 2017

Instituto Galego de Estatística
Complexo Administrativo San Lázaro s/n
15703 Santiago de Compostela (A Coruña)
Contacto: [http://www.ige.eu/web/peticioninfo.jsp?](http://www.ige.eu/web/peticioninfo.jsp)
Teléfono información: 981.54.15.89 (de 9:00 a 14:00 horas)
FAX: 981.54.13.23
Páxina Web : <http://www.ige.eu>

Enquisa trimestral de custo laboral (ETCL). Primeiro trimestre de 2017

- O custo laboral das empresas aumentou en Galicia un 0,3% no primeiro trimestre de 2017 con respecto ao mesmo período do ano anterior e a nivel nacional mantívose estable. O custo laboral total en Galicia é de 2.209,76 euros, 271,99 euros inferior á media nacional (2.481,75 euros).
- O custo salarial creceu un 0,9% no primeiro trimestre de 2017 con respecto ao mesmo período do ano anterior en Galicia mentres que en España diminuíu un 0,2%. O custo salarial en Galicia sitúase nos 1.610,01 euros mentres que a media do conxunto de España é de 1.829,13 euros.
- O custo laboral por hora efectiva no primeiro trimestre do ano diminúe en Galicia o 4,2% e en España o 4,3%.
- Por comunidades autónomas, en cinco comunidades diminúe o custo laboral sendo Extremadura e Murcia as que rexistran os maiores descensos interanuais; Castilla – La Mancha e Navarra amosan os maiores incrementos.
- A xornada semanal media pactada é de 34,6 horas semanais en Galicia e de 34,2 horas en España.

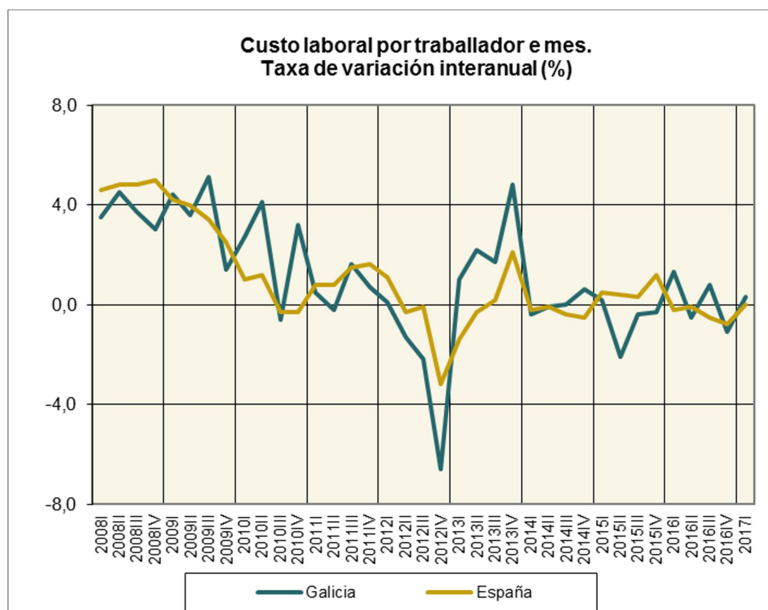
Custo laboral. Primeiro trimestre de 2017				
Taxa de variación anual do custo total e achegas dos seus compoñentes		Euros	Taxa interanual	
0,3		Custo total	2.209,76	0,3
0,6		Custo salarial total	1.610,01	0,9
		Outros custos	599,75	-1,2
0,5		Cotizacións obrigatorias	551,71	2,1
-0,9		Percepcións non salariais	56,54	-26,4
-0,1		Subvencións e bonificacións⁽¹⁾	8,51	-19,3

⁽¹⁾ As subvencións subtráense dos outros custos

1. Custo laboral segundo os seus compoñentes

O custo laboral por traballador e mes acada os 2.209,76 euros no primeiro trimestre de 2017, co que aumenta un 0,3% respecto ao mesmo trimestre do ano anterior. En España o custo laboral mantense estable e supera en máis de 270 euros o custo laboral en Galicia.

O seguinte gráfico amosa a evolución do custo laboral por traballador e mes.

O custo laboral pode desagregarse en dous grupos: custo salarial e outros custos.

- O **Custo salarial**, que comprende salario base, complementos salariais, pagos por horas extraordinarias, pagos extraordinarios e pagos atrasados, medidos en termos brutos, acada os 1.610,01 euros por traballador e mes en Galicia, o que supón un incremento do 0,9%. En España, o custo salarial diminúe un 0,2%.
- Se se exclúe o factor variable dos salarios (pagos extraordinarios e atrasados), obtense o custo salarial ordinario, que aumenta o 1,2% en Galicia, acadando os 1.463,14 euros. En España, o custo salarial ordinario é de 1635,49 euros e non varía respecto ao mesmo trimestre do ano anterior.
- Os **Outros custos**, que comprenden principalmente as cotizacións obrigatorias á Seguridade Social e as percepcións non salariais (indemnizacións, prestacións sociais,...) sitúanse en 599,75 euros en Galicia, co que diminúen o 1,2%, mentres que en España aumentan un 0,5%, ata os 652,62 euros. O descenso dos outros custos en Galicia débese principalmente á diminución do 26,4% nas percepcións non salariais. En España as percepcións non salariais aumentan un 0,8%. As Cotizacións obrigatorias á Seguridade Social aumentan un 2,1% en Galicia e un 0,3% en España.

2. Custo laboral segundo actividade económica

Desagregando segundo sectores de actividade económica, o custo laboral total aumenta na industria e nos servizos mentres que diminúe na construción.

Na **Industria** o Custo total aumenta un 1,4% debido principalmente ao incremento do Custo salarial total (1,3%). Os Outros custos aumentan o 1,5%, cun aumento do 0,6% das Cotizacións obrigatorias á Seguridade Social e do 8,9% das percepcións non salariais.

INDUSTRIA. Primeiro trimestre de 2017			
Taxa de variación do custo total e achegas dos seus compoñentes		Euros	Taxa interanual
1,4	Custo total	2.585,2	1,4
1,0	Custo salarial total	1.875,1	1,3
0,2	Outros custos	710,1	1,5
0,2	Cotizacións obrigatorias	656,6	0,6
0,0	Percepcións non salariais	63,1	8,9
	Subvencións e bonificacións ⁽¹⁾	9,5	-10,9

⁽¹⁾ As subvencións subtráense dos outros custos

O descenso do 2,3% do Custo total na **Construción** débese á diminución do 37,4% das percepcións non salariais, que restan 2,6 puntos á taxa interanual. Ademais, o custo salarial total diminúe un 0,1%.

CONSTRUCCIÓN. Primeiro trimestre de 2017			
Taxa de variación do custo total e achegas dos seus compoñentes		Euros	Taxa interanual
-2,3	Custo total	2.281,1	-2,3
-0,1	Custo salarial total	1.538,7	-0,1
0,2	Outros custos	742,4	-6,5
-2,6	Cotizacións obrigatorias	646,3	0,6
-0,2	Percepcións non salariais	100,9	-37,4
	Subvencións e bonificacións ⁽¹⁾	4,7	-49,8

⁽¹⁾ As subvencións subtráense dos outros custos

Nos **Servizos** o Custo total aumenta un 0,2%. O Custo salarial crece o 0,8% mentres que os Outros custos diminúen o 1,3%, debido principalmente ao descenso das percepcións non salariais do 30,9%.

SERVIZOS. Primeiro trimestre de 2017			
Taxa de variación do custo total e achegas dos seus compoñentes		Euros	Taxa interanual
0,2	Custo total	2.111,4	0,2
0,6	Custo salarial total	1.551,3	0,8
-1,1	Outros custos	560,1	-1,3
0,6	Cotizacións obrigatorias	517,7	2,6
-0,1	Percepcións non salariais	51,0	-30,9
	Subvencións e bonificacións ⁽¹⁾	8,6	-19,0

⁽¹⁾ As subvencións subtráense dos outros custos

O custo laboral na Industria en Galicia é inferior en 382,6 euros á media nacional, mentres que na Construción a diferenza é de 174,2 euros.

3. Tempo de traballo

No primeiro trimestre de 2017, a xornada semanal media pactada en Galicia é de 34,6 horas semanais, e destas, pérdense 3,2 horas. En España, a xornada semanal pactada é de 34,2 horas, das que se perden 3,2 horas semanais.

Se se engaden horas extras e se restan as horas perdidas, a xornada efectiva é de 31,5 horas semanais en Galicia e de 31,1 horas no conxunto do Estado.

O custo laboral total por hora efectiva diminúe en Galicia o 4,2% e en España un 4,3%. Esta diminución débese a un maior número de horas traballadas ao coincidir a Semana Santa no segundo trimestre mentres que o ano anterior fora no primeiro.

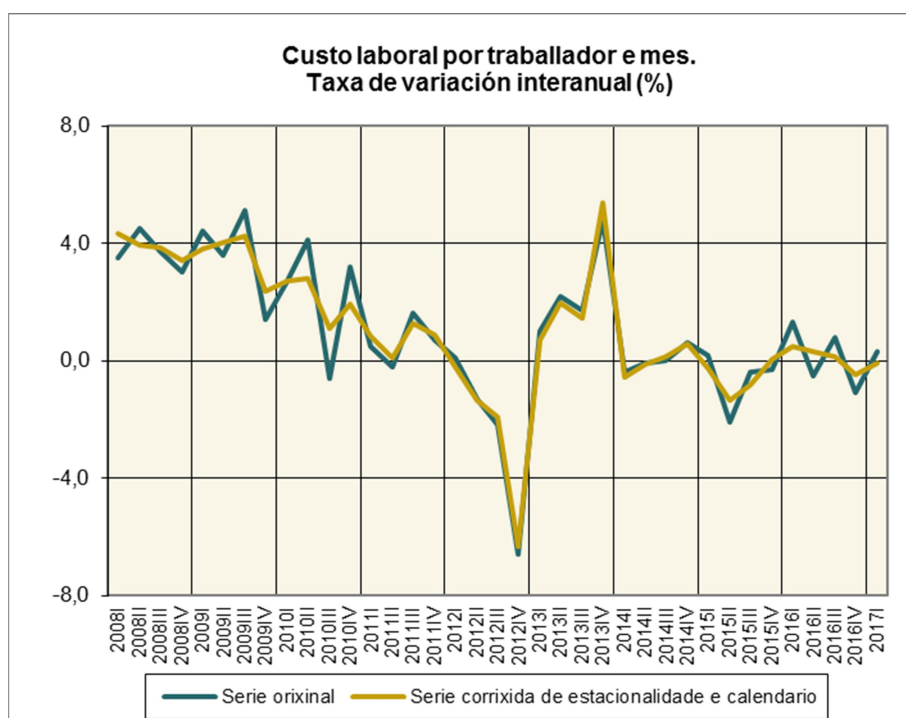
**Custo laboral por hora efectiva.
Primeiro trimestre de 2017**

	Euros	Taxa interanual
Galicia		
Custo laboral total	16,1	-4,2
Custo salarial total	11,7	-3,6
Outros custos	4,4	-5,8
España		
Custo laboral total	18,3	-4,3
Custo salarial total	13,5	-4,5
Outros custos	4,8	-3,8

Fonte: INE

4. Custo laboral corrixido de estacionalidade e calendario

Se eliminamos os efectos estacionais e de calendario, o custo laboral por traballador rexista un descenso do 0,1% respecto ao mesmo trimestre de ano anterior.

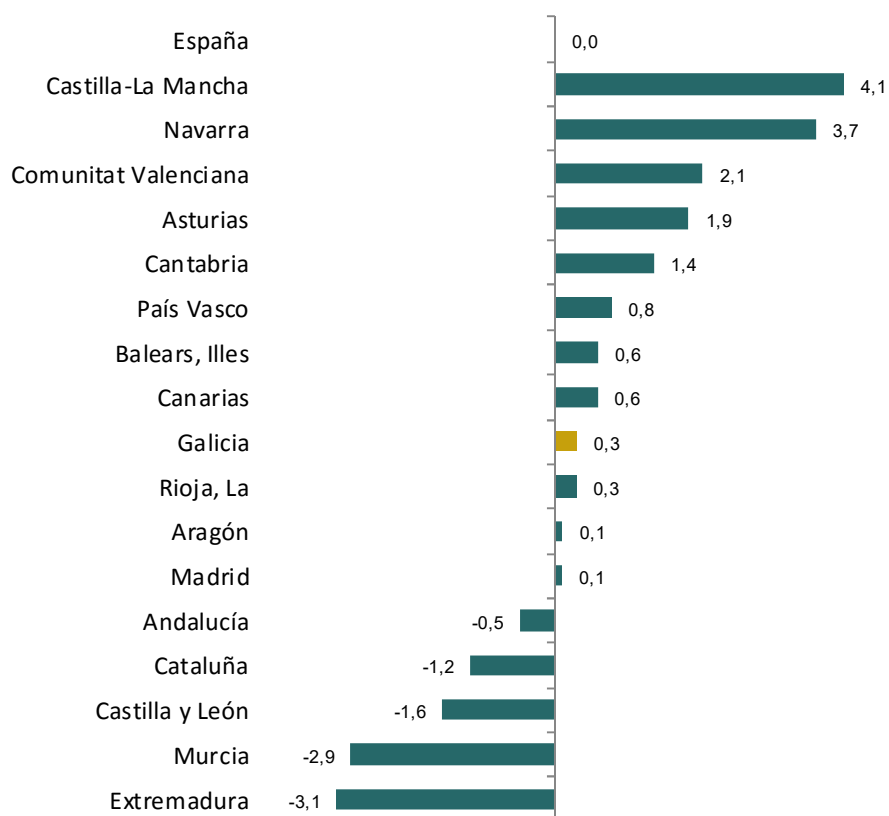
5. Custo laboral por comunidades autónomas

Por comunidades autónomas, o custo laboral máis elevado corresponde a Madrid e País Vasco, que superan en máis de 350 euros a media nacional, mentres que en Extremadura e Canarias o custo é inferior á media na mesma cantidade.

As comunidades nas que máis creceu o custo laboral foron Castilla – La Mancha e Navarra mentres que os maiores descensos rexistráronse en Extremadura e Murcia. Galicia é a novena comunidade con maior incremento do custo laboral.

Custo laboral total. 1º trimestre de 2017

Taxas de variación en %

Notas metodolóxicas

A Enquisa trimestral de custo laboral ten por obxectivo coñecer a evolución do custo laboral medio por traballador e por hora efectiva de traballo.

Investíganse os traballadores asalariados por conta allea asociados as Contas de Cotización á Seguridade Social incluídas no Réxime Xeral e cuxa actividade económica estea encadrada nas seccións B a S da CNAE-09 e no Réxime Especial de traballadores do mar e cuxa actividade económica é o transporte marítimo.

Custo laboral: custo no que incorre o empregador pola utilización de factor traballo. Comprende un amplo grupo de partidas que a enquisa recolle en dous bloques principais: custos salariais e outros custos.

Custo salarial: comprende todas as percepcións económicas realizadas aos traballadores, en efectivo ou en especie, pola prestación profesional dos servizos laborais por conta allea, xa retribúan o traballo efectivo, calquera que sexa a forma de remuneración, ou os períodos de descanso computables como de traballo.

Outros custos: inclúen as percepcións non salariais e as cotizacións obrigatorias á Seguridade Social.

Hora efectiva: son as horas realmente traballadas tanto en períodos normais de traballo como en xornada extraordinaria, incluíndo as horas perdidas no lugar de traballo, que teñen a consideración de tempo efectivo en virtude da normativa vixente.

Custo laboral por traballador e mes: mide o custo que supón para o empresario empregar a un traballador durante un mes.

Custo laboral por hora efectiva de traballo: mide o custo que supón para o empresario unha hora efectiva de traballo.

O custo debe ser medido en termos netos para o empregador, é dicir, deducindo as diversas subvencións recibidas.

Anexo cadros

Cadro 1.- Custo laboral por sectores económicos segundo os seus compoñentes. Primeiro trimestre de 2017

	Total		Industria		Construción		Servizos	
	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual
Galicia								
Custo laboral total	2.209,76	0,3	2.585,20	1,36	2.281,10	-2,29	2.111,39	0,19
Custo salarial total	1.610,01	0,9	1.875,14	1,33	1.538,69	-0,12	1.551,27	0,75
Custo salarial ordinario	1.463,14	1,2	1.657,69	-0,13	1.471,77	-0,15	1.414,67	1,64
Outros custos	599,75	-1,2	710,06	1,46	742,41	-6,50	560,12	-1,34
Cotizacións obrigatorias	551,71	2,1	656,55	0,60	646,27	0,62	517,67	2,62
Percepcións non salariais	56,54	-26,4	63,06	8,86	100,87	-37,40	51,04	-30,92
Subvencións e bonificacións	8,51	-19,3	9,54	-10,92	4,73	-49,84	8,59	-19,04
España								
Custo laboral total	2.481,75	0,0	2.967,80	0,86	2.455,31	-1,28	2.393,60	-0,07
Custo salarial total	1.829,13	-0,2	2.178,73	0,79	1.702,05	-1,04	1.773,14	-0,30
Custo salarial ordinario	1.635,49	0,0	1.902,01	0,34	1.600,06	-0,23	1.588,58	0,00
Outros custos	652,62	0,5	789,07	1,07	753,26	-1,83	620,46	0,59
Cotizacións obrigatorias	590,00	0,3	721,59	0,92	669,75	0,56	560,16	0,10
Percepcións non salariais	74,48	0,8	78,05	-0,04	92,56	-16,48	72,57	2,73
Subvencións e bonificacións	11,85	-9,0	10,57	-14,20	9,04	-5,04	12,28	-8,22

Fonte: INE

Cadro 2.- Custo laboral por hora efectiva. Primeiro trimestre de 2017

	Total		Industria		Construción		Servizos	
	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual	Euros	Taxa interanual
Galicia								
Custo laboral total	16,1	-4,2	17,4	-3,6	15,0	-5,1	15,9	-4,4
Custo salarial total	11,7	-3,6	12,6	-3,6	10,1	-3,1	11,7	-3,9
Custo salarial ordinario	10,7	-3,4	11,2	-5,0	9,7	-3,1	10,6	-2,9
Outros custos	4,4	-5,8	4,8	-3,6	4,9	-9,1	4,2	-5,8
España								
Custo laboral total	18,3	-4,3	19,9	-4,0	16,3	-6,0	18,2	-4,2
Custo salarial total	13,5	-4,5	14,6	-4,1	11,3	-5,8	13,4	-4,5
Custo salarial ordinario	12,1	-4,3	12,8	-4,5	10,6	-4,9	12,0	-4,1
Outros custos	4,8	-3,8	5,3	-3,8	5,0	-6,4	4,7	-3,3

Fonte: INE

Cadro 3.- Horas semanais por traballador e mes¹. Primeiro trimestre de 2017

	Total		Industria		Construción		Servizos	
	Horas efectivas	Horas non traballadas	Horas efectivas	Horas non traballadas	Horas efectivas	Horas non traballadas	Horas efectivas	Horas non traballadas
Galicia								
Ambas xornadas	31,5	3,2	34,1	4,0	35,0	3,6	30,6	3,0
Tempo completo	35,3	3,7	34,1	4,2	35,7	3,7	35,3	3,5
Tempo parcial	17,9	1,6	22,9	2,3	13,1	1,3	17,4	1,6
España								
Ambas xornadas	31,1	3,2	34,3	3,4	34,7	3,0	30,3	3,2
Tempo completo	35,3	3,7	35,8	3,6	36,2	3,2	35,1	3,7
Tempo parcial	18,2	1,6	19,5	1,4	18,2	1,0	18,1	1,7

Fonte: Elaboración propia a partir dos datos difundidos polo INE

¹ A efectos de cálculo, considéranse 4,35 semanas ao mes

Cadro 4.- Custo laboral total. Primeiro trimestre de 2017

	Custo laboral por traballador e mes			Custo laboral por hora efectiva		
	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual
España	2.481,8	97,7	0,0	18,3	93,7	-4,3
Andalucía	2.199,8	95,3	-0,5	16,7	92,3	-4,4
Aragón	2.297,8	94,9	0,1	17,5	92,3	-2,6
Asturias	2.521,8	101,3	1,9	18,7	97,0	-1,9
Balears, Illes	2.310,2	97,7	0,6	17,3	98,9	-3,9
Canarias	2.118,0	100,5	0,6	15,2	95,7	-5,4
Cantabria	2.365,3	103,0	1,4	17,1	95,8	-3,4
Castilla y León	2.191,1	93,4	-1,6	16,8	90,8	-3,5
Castilla-La Mancha	2.234,8	95,9	4,1	16,5	93,5	-1,2
Cataluña	2.590,8	95,1	-1,2	18,8	89,5	-5,9
Comunitat Valenciana	2.244,2	97,4	2,1	16,6	93,2	-4,9
Extremadura	1.972,3	92,0	-3,1	15,4	92,9	-4,1
Galicia	2.209,8	100,2	0,3	16,1	96,2	-4,2
Madrid	3.023,3	102,4	0,1	21,8	99,3	-2,6
Murcia	2.184,9	94,9	-2,9	16,1	88,8	-6,1
Navarra	2.635,8	99,6	3,7	19,6	92,6	-4,3
País Vasco	2.859,4	96,2	0,8	21,8	90,3	-4,2
Rioja, La	2.265,3	96,2	0,3	16,6	88,5	-6,3

Fonte: INE

Cadro 5.- Custo salarial. Primeiro trimestre de 2017

	Custo salarial por traballador e mes			Custo salarial por hora efectiva		
	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual
España	1.829,1	97,1	-0,2	13,5	93,2	-4,5
Andalucía	1.602,1	94,3	-0,7	12,1	91,4	-4,6
Aragón	1.676,9	93,9	0,6	12,8	91,4	-2,1
Asturias	1.834,9	100,0	0,7	13,6	95,8	-3,0
Balears, Illes	1.702,7	97,7	0,5	12,8	98,9	-3,9
Canarias	1.550,1	99,8	0,7	11,1	95,0	-5,3
Cantabria	1.725,1	102,2	0,6	12,5	95,0	-4,1
Castilla y León	1.592,9	93,3	-1,6	12,2	90,7	-3,6
Castilla-La Mancha	1.614,0	94,7	3,5	11,9	92,3	-1,8
Cataluña	1.920,3	94,4	-1,0	14,0	88,8	-5,9
Comunitat Valenciana	1.652,4	97,4	2,0	12,2	93,1	-5,0
Extremadura	1.438,0	90,5	-4,1	11,2	91,4	-5,1
Galicia	1.610,0	99,5	0,9	11,7	95,5	-3,6
Madrid	2.264,8	102,3	-0,3	16,3	99,2	-3,0
Murcia	1.600,9	94,6	-3,4	11,8	88,6	-6,6
Navarra	1.942,1	99,8	3,8	14,5	92,8	-4,2
País Vasco	2.095,3	94,2	0,0	16,0	88,4	-4,9
Rioja, La	1.671,0	96,1	0,3	12,3	88,3	-6,3

Fonte: INE

Cadro 6.- Outros custos. Primeiro trimestre de 2017

	Outros custos por traballador e mes			Outros custos por hora efectiva		
	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual	Euros	Índice 2012=100	Taxa interanual
España	652,6	99,4	0,5	4,8	95,3	-3,8
Andalucía	597,7	98,0	0,1	4,5	95,0	-3,8
Aragón	620,9	97,6	-1,1	4,7	94,8	-3,9
Asturias	686,9	105,0	5,4	5,1	100,4	1,2
Balears, Illes	607,5	97,7	0,8	4,6	98,9	-4,0
Canarias	567,9	102,6	0,2	4,1	97,6	-5,8
Cantabria	640,2	105,1	3,6	4,6	97,9	-1,5
Castilla y León	598,2	93,7	-1,5	4,6	91,2	-3,4
Castilla-La Mancha	620,8	99,2	5,7	4,6	96,8	0,4
Cataluña	670,5	97,2	-1,5	4,9	91,6	-6,2
Comunitat Valenciana	591,7	97,5	2,3	4,4	93,2	-4,6
Extremadura	534,2	96,2	-0,4	4,2	97,0	-1,2
Galicia	599,8	102,0	-1,2	4,4	98,0	-5,8
Madrid	758,5	102,8	1,3	5,5	99,6	-1,4
Murcia	584,0	95,5	-1,5	4,3	89,6	-4,7
Navarra	693,7	99,1	3,4	5,2	92,0	-4,6
País Vasco	764,1	102,3	2,9	5,8	96,0	-2,2
Rioja, La	594,3	96,4	0,2	4,4	89,0	-6,2

Fonte: INE